

Asia: VN/26275/2020

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS LENTOLIIKENTEEEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Uudenmaan liiton lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi lentoliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä

Uudenmaan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi lentoliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä.

Liikenne- ja viestintäministeriön johtama fossiilittoman liikenteen työryhmä antoi lokakuussa 2020 suosituksensa siitä, miten kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt voidaan puolittaa vuoteen 2030 mennessä ja pudottaa nollaan vuoteen 2045 mennessä. Työryhmä tarkasteli myös keinoja, joiden avulla lentoliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä voitaisiin vähentää Suomessa. Periaatepäätösluonnoksen mukaan lentoliikenteen päästöjä pyritään vähentämään vaihtoehtoisia käyttövoimia ja liikennejärjestelmän ja liikennevälineiden energiatehokkuutta edistämällä sekä liikenteen hinnoittelulla. Tarkastelu kohdistuu sekä kotimaan lentoliikenteeseen että Suomeen ja Suomesta liikennöivään kansainväliseen liikenteeseen.

Lausunto

Uudenmaan liitto toteaa, että Valtioneuvoston periaatepäätöksessä ehdotetut toimet näyttävät kokonaisuutena perustelluilta ja tarkoituksenmukaisilta. Liitto esittää luonnoksesta seuraavat huomiot:

Lentoliikenteen globaalin luonteen vuoksi kansallisten päätösten ohjausvaikutus lentoliikenteen dynamiikkaan ja päästöihin on rajallinen. Kansallisilla päätöksillä voidaan vaikuttaa ensi sijassa kotimaan liikenteeseen, ja sitä koskevia päätöksiä tulisi priorisoida tarkastelussa. Kotimaan lentoliikenne tulisi lisäksi erottaa tarkastelussa selvemmin kansainvälisestä liikenteestä, erilaisen toimintalogiikan ja kustannusmallin vuoksi.

Kansainvälisen lentoliikenteen säätelyä tulisi tarkastella vähintäänkin EU-tasolla, kuten periaatepäätöksessä painotetaan. Kansallisesti tehtävien toimien vaikuttavuus ja vaikutukset toimialan globaaliin dynamiikkaan ovat vaikeasti ennakoitavia, minkä vuoksi ehdotetut selvitykset ovat perusteltuja ja nähtävä ensisijaisina toimina. Mahdollisuudet edistää lentoliikenteen kestävyttä kehittämällä kotimaista lataus- ja polttoaineinfrastruktuuria riippuvat sekä konekannan kansainvälisestä kehityksestä että uuden sukupolven synteettisten polttoaineiden käyttöönoton nopeudesta. Periaatepäätöksessä tunnistetaan konekannan uusiutumisen hitaus, joka vaikuttaa vaihtoehtoisten käyttövoimien yleistymiseen ja niiden vaatiman infrastruktuurin tarpeeseen. Tulee tunnistaa myös ne polttoaine vaihtoehdot, jotka edellyttävät vähäisiä muutoksia moottori- ja turbiinitekniologiassa ja näin mahdollistavat osaltaan konekannan pitkäaikaisen hyödyntämisen. Kansallisella tasolla tulee varmistaa edellytykset tuottaa riittävästi uusiutuvaa energiaa myös synteettisten polttoaineiden tuotantoon.

Synteettisten polttoaineiden rinnalla myös biopolttoaineiden saatavuutta ja niiden käytön vaikutusta päästöihin tulisi tarkastella globaalisti. Tarkastelussa tulisi huomioida erilaisten liikenteen polttonesteiden ja vaihtoehtoisten polttoaineiden kysynnän vaikutus vaihtoehtoisten lentopolttoaineiden saatavuuteen ja hintaan. On huomattava, että liikenteen sähköistyminen koskee ensi sijassa henkilöautoliikennettä, ja että biopolttoaineet tulevat jatkossa lisääntymään raskaan liikenteen käyttövoimana. Synteettisten polttoaineiden tuotantoa tulee kiirehtiä turvaamaan kestävien ratkaisujen polttoainetarpeet.

Periaatepäätös ei suoraan pureudu lentoliikenteen liikennemääriin, hinnoittelun vaikutusta lukuun ottamatta, vaikka näillä on suora vaikutus lentoliikenteen päästöihin. Uudenmaan liitto toteaa, että kotimaan liikenteessä myös kestävämpiä kulkumuotoja, kuten raideliikennettä, tulisi edistää vaihtoehtoisena kotimaan liityntäyhteytenä Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Tällä hetkellä Helsinki-Vantaan lentoasema tarjoaa lyhimmän reitin Kiinaan ja mahdollistaa vähäpäästöisimmän henkilö- ja rahtiliikenteen yhteyden sinne Pohjois-Euroopasta. Maakuljetusten yhdistämisellä raide- ja meriliikenteen avulla tähän lentoreittiin voidaan vähentää rahtiliikenteen päästöjä.

Periaatepäätöksessä mainitaan lyhyesti lentoliikenteen muut ilmaston lämpenemistä kiihdyttävät mekanismit. Liittyen mm. sähkön hyödyntämiseen työntövoimana ja muihin pitkän tähtäimen

teknologisiin kehityskulkuihin, keskustelua kansainvälisen lentoliikenteen muotojen kehityksestä ja tämän vaikutuksesta päästötaseeseen voisi selvityksessä vielä laajentaa.

Uudenmaan liitto kuuluu AVIA-verkoston, johon kuuluu laaja joukko lentoasema-alueen toimijoita ja kuntia. Se valmistelee parhaillaan laajassa yhteistyössä yhteistä kunnianhimoista tavoitetta lentoasema-alueen kestävyys edistämiseksi. Se tulee osaltaan toteuttamaan Hiilineutraali Uusimaa 2035 –tiekartan liikenteen painopisteen toimintalinjausta vähähiilisten lentoasema-alueiden ja satamien kehittämisestä.

Juha Eskelinen

Pia Tynys

Johtaja, aluekehittäminen

Johtava ilmastoasiantuntija

Jakelu

Liikenne- ja viestintäministeriö / Hallitusneuvos Janne Mänttari

Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Haanpää Simo

Uudenmaan liitto - Aluekehittäminen